

Společnost sociální
pediatrie ČLS JEP

Stanovisko výborů ČPS JEP, ČNeoS JEP a Společnosti sociální pediatrie ČLS JEP k problematice babyboxů

1. Matky, které se rozhodnou odložit své dítě do babyboxu již v průběhu těhotenství, se zároveň rozhodují pro utajený porod doma, tzn. mimo zdravotnické zařízení, zcela bez zdravotnického zajištění. Tím ohrožují na zdraví a životě nejen dítě ale i sebe.
2. Naprosto nelze souhlasit s běžně užívaným argumentem, že dítěti odložením do Babyboxu byl zachráněn život. Nejsou proto žádné věrohodné důkazy. Počet zabitých dětí po porodu, po zavedení babyboxů, neklesá po patnáctileté zkušenosti v Německu ani po desetileté zkušenosti v České republice, spíše naopak. Oficiální statistiky však nám nejsou k dispozici.
3. Zavedením babyboxů se otevřela možnost určité skupině matek odložit dítě a zbavit se beztrestně rodičovských povinností a to zcela bez ohledu na práva dítěte. Tato jsou chráněna „Úmluvou o právech dítěte“ (přijata 20. 11. 1989 v New Yorku a závaznou pro ČR se stala 1. 1. 1993) a zajišťují právo dítěte znát své biologické rodiče, právo na jejich péči, být registrováno ihned po narození, mít od narození své jméno a státní příslušnost. **Odložením do babyboxu jsou všechna tato práva dítěte porušena.** Anonymní odložení dítěte je v některých zemích trestným činem.
4. Další zákonnou normou upravující práva dítěte je zákon o sociálně - právní ochraně dětí, občanský zákoník. Zde jsou stanovena pevná pravidla, jak pouze může být rodič zbaven rodičovské zodpovědnosti vůči dítěti, tzn. pravidla a formy. Odložení dítěte do babyboxu ani po deseti letech jejich existence v ČR není jako možnost uvedeno. **Existence babyboxů (a dětí do nich odležených) nemá žádnou právní oporu v platném právním řádu ČR.**
5. Matky mají v současné době jiné legální možnosti „jak dítě odložit“ při plně zachovaných právech dítěte a při respektování práv matky (ponechat dítě k adopci

v porodnici, předat dítě do některého zařízení typu dětských center, možnost utajeného porodu).

6. **Výbor pro práva dítěte OSN** vyslovil v roce 2011 znepokojení nad programem - „Babybox“, který je mimo jiné porušením č. 6, 7, 8, 9 a 19 Úmluvy. **Důrazně vyzývá ČR, aby co nejdříve ukončila program Babybox**, podpořila jiné alternativy a řešila základní příčiny.
7. Při nalezení dítěte v babyboxu nejsou lékařům známy okolnosti porodu a další anamnestické údaje, které mohou mít zásadní vliv na řádnou zdravotní péči o odloženého novorozence. Při dalším jeho ošetřování na novorozeneckém oddělení nelze v některých případech ani vyloučit možnost ohrožení ostatních, v té době hospitalizovaných, novorozenců přenosnou nemocí.
8. Neustálým zdůrazňováním údajné záchrany dítěte odložením do babyboxu, jsou pomíjena nejen ostatní práva dítěte, ale i práva otce dítěte.
9. Matky, které po porodu neposkytnou svému dítěti pomoc, nebo je dokonce zabijí, jednájí v poporodním stresu a panice. Neztotožní se s přivedením dítěte na svět, nebo mohou jednat pod vlivem laktační psychózy. Právě tato skupina matek nevyhledává a nebude vyhledávat babyboxy a nejvíce ohrožuje novorozence přímo na životě. Tento nejzávažnější problém babyboxy neřeší.
10. Babyboxy by měly vzhledem k bezpečnosti splňovat velmi přísné normy týkající se technických parametrů stejně jako zdravotnické přístroje, tzv. prostředky zdravotnické techniky. **Tyto normy dle mých informací babyboxy nesplňují.** Zkušenosti z Německa jednoznačně ukazují na nutnost plnit tyto normy u všech již u nás užívaných babyboxů (jedenkrát zemřelo dítě na podchlazení v důsledku selhání elektroniky, jedenkrát zemřelo dítě na umrznutí při jeho odložení v zimě před babybox pro selhání otvíracího mechanismu).
11. Z cca 1000 odložených dětí do babyboxů v Německu není u 20% naprosto znám jejich další osud. Nenabízí se i otázka možného obchodování s dětmi?
12. K problematice určení jména odloženého novorozence je nutno zmínit, že k tomu je oprávněný pouze soud, nikoliv zdravotnický personál ani pan Hess. Vždy se jedná o matoucí informace pro veřejnost.
13. Odborné společnosti proto **nedoporučují další rozšiřování babyboxů v ČR** a podporují ostatní alternativy „odložení dítěte“ a řešení základních příčin.

Zpracoval dne 7. 12. 2015

prim. MUDr. Bolek Jiří
místopředseda výboru ČPS